

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: CA-14Pc/21/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5123203251
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Lenártová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2024:5123203251.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina sudkyňou Mgr. Lenkou Lenártovou v právnej veci navrhovateľa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. E. X, XXX XX F., t. č. G. 164, 742 43 Nový Jičín, Česká republika (povinný z vyživovacej povinnosti, otec), právne zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Ladislav Ščury, Mierová 1725, 022 01 Čadca, IČO: 33 916 071, proti plnoletému dieťaťu: E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX, XXX XX B. (oprávnená z vyživovacej povinnosti, navrhovateľka vo veci zvýšenia výživného), právne zastúpená: JUDr. Lenka Špiriaková, PhD., advokátka so sídlom ul. J. Milca č. 11, Žilina, IČO: 50 879 324, o návrhu otca na zrušenie vyživovacej povinnosti k plnoletému dieťaťu a návrhu plnoletého dieťaťa na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Návrh navrhovateľky na zvýšenie výživného zamietam.

II. Zrušuje vyživovaciu povinnosť otca A. B., nar. XX.XX.XXXX, voči plnoletej dcére E. B., nar. XX.XX.XXXX, naposledy určenú rozsudkom Okresného súdu Žilina, č. k. 8C/51/2009-73 zo dňa 03.02.2010, s účinnosťou od 14.04.2023.

III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom dourčeným súdu dňa 14.04.2023 sa navrhovateľ - otec domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti k plnoletej dcére, a to od podania návrhu.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Žilina, č. k. 8C/51/2009-73 zo dňa 03.02.2010, súd zveril vtedy maloletú E. do osobnej starostlivosti matky a jemu ako otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu dcéry sumou 73 eur mesačne. Na strane dcéry došlo k podstatnej zmene pomerov a to tým, že E. ukončila strednú školu ako aj nadstavbu a nemá v pláne nastúpiť na vysokoškolské štúdium. Z tohto dôvodu má za to, že dcéra je schopná samostatne sa živiť, navyše dňa 05.07.2023 dovŕši 26 rokov.

3. Plnoletá dcéra sa k návrhu otca vyjadrila podaním doručeným zo dňa 30.11.2023, v ktorom uviedla, že s podaným návrhom nesúhlasí a tento žiada zamietnuť. Plnoletá dcéra v rámci svojho vyjadrenia sa k návrhu otca žiadala o zvýšenie výživného na sumu 150 eur, s účinnosťou od 01.12.2023. Uviedla, že zmenu pomerov je potrebné posudzovať komplexne. Pokiaľ je otec v súčasnosti zamestnaný, jeho príjem je s ohľadom na vývoj výšky minimálnej mzdy pravdepodobne niekoľko násobne vyšší, ako bol v čase pôvodného rozhodovania súdu. Otcovi musí byť známe, že jeho dcéra nie je zdravým človekom, schopným samostatne sa živiť a postarať sa o seba. Od ranného detstva trpela mentálnym postihnutím - oneskoreným psychomotorickým vývojom, preto ako dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami navštevovala špeciálnu základnú školu, špeciálne odborné učilište a nadstavbové štúdium

tiež absolvovala na špeciálnom odbornom učilišti. Je invalidná a v roku 2020 jej bol priznaný invalidný dôchodok, pretože trpí ľahkou duševnou zaostalosťou v pásme strednej debility. Je u nej zistený pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 65%. K mentálnej zaostalosti sa pridružujú navyše aj iné ochorenia ako napr. ľahká spastická paraparéza dolných končatín alebo tupozrakosť ľavého oka, ktorú nie je možné korigovať okuliarmi. Invalidný dôchodok má vo výške 306,70 eur mesačne. Výživné od otca počnúc mesiacom september 2023 nedostáva. Od septembra 2019, t. j. od skončenia nadstavbového štúdia odboru predavačka, bola evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie. Nadstavbové štúdium bolo už druhým nadstavbovým štúdiom, predchádzajúce štúdium absolvovala v odbore cukrárka. Po priznaní nároku na invalidný dôchodok v novembri 2020 bola z evidencie úradu práce vyradená. Žije v rodinnom dome svojich starých rodičov z matkinej strany, kde žije 6 osôb - jej starí rodičia, jej matka s priateľom a brat. Uviedla výdavky na bývanie a iné svoje výdavky. Žiadala tiež priznať jej náhradu trov konania.

4. Otec v rámci repliky uviedol, že nesúhlasí s návrhom dcéry na zvýšenie výživného a trvá na podanom návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti. U dcéry ide o ľahkú duševnú zaostalosť, kvôli čomu poberá len čiastočný invalidný dôchodok. V posudku sa uvádza, že je schopná využívať jednoduché naučené stereotypy. Je preto presvedčený, že by bola schopná nájsť si prácu vo svojom obore, ktorá bude spočívať práve v naučených stereotypoch. Dcéra má predpoklady na výkon povolania, zvládla 2 nadstavbové štúdiá, ktoré boli ukončené maturitnou skúškou. Pokiaľ pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nie je stanovený nad 70 %, tak daná osoba je schopná sama sa živiť. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 8CoP/24/2020 zo dňa 21.08.2020, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Martin, č. k. 10Pc/12/2019-59 zo dňa 07.11.2019. V posudku sa uvádza, že dcéra môže vykonávať prácu, aj keď len v prostredí bez nadmernej psychickej záťaže, teda psychicky nenáročných prác. Aj u neho došlo k zmene pomerov, bol mu výkon zárobkovej činnosti značne sťažený, nakoľko mu v ľavej nohe vznikla gangréna, noha mu musela byť dňa 18.04.2023 amputovaná a tým sa aj z neho stal invalid. Z tohto dôvodu je obmedzený v pohybe a jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery sú týmto výrazne ovplyvnené. Má ešte vyživovaciu povinnosť k synovi H..

5. Otec na pojednávaní konanom dňa 09.07.2024 uviedol, že od júla 2023 nemá žiaden príjem. Žije z toho, čo zarobí jeho manželka, ktorá ťahá celú domácnosť. Tá mu prispieva aj na výživné na syna I. a syna H.. Pokiaľ sa týka lekárov, občas chodí na chirurgiu, teraz bol na ortopedii, kde mu predpísali špeciálnu obuv, aj špeciálne vložky do topánok. Lieči sa na diabetes, má tiež vysoký krvný tlak. Ešte pôjde na vyšetrenie v súvislosti s chronickým zápalom žalúdka. Musí ho k týmto lekárom voziť manželka tak ako aj dnes na toto pojednávanie. Pokiaľ sa týka liekov, užíva lieky na vysoký krvný tlak, srdcovú arytmiu, chronický zápal čriev, od bolesti nôh a na cholesterol. Za tieto lieky dopláca štvrtročne 300,- kč. Za obuv - za zimné topánky doplatil 2.000,- kč, asi 1.000,- kč bude doplácať za vložky a na leto, čo mu robia obuv, bude doplácať asi 3.000,- kč, keďže on nemôže nosiť normálnu obuv. Je naďalej evidovaný na úrade práce, vyučený je ako mechanizátor rastlinnej výroby, ale celý život pracoval ako zámočník. Nemôže vykonávať práce, kde bude zaťažovať nohu, kde bude dlho stáť. Keď stojí pol hodiny, už ho tá noha bolí. Bude si musieť hľadať prácu v sedavom stave. Protézu zatiaľ nemá, pretože v zime mal, ale to chodidlo bolo ešte opuchnuté, a keď to odpuchlo, tak teraz tam má medzeru 3 cm a všetko je to zákazková výroba, takže musí čakať. Na syna I., ktorý je na vysokej škole, platí výživné 160,- eur a na syna H. 60,- eur. Žije spolu s manželkou a jej dcérou v spoločnej domácnosti. Manželka zarobí 18.000,- kč, nič im nezostane, pretože keď sa zaplatí voda a elektrina, tak to pokryje akurát tak výdavky. Výšku invalidného dôchodku ešte uviesť nevedel, malo by to byť okolo 5.000 kč.

6. Otec poberal nemocenské dávky v období od 01/2022 do 02/2023, pričom ak bol práceneschopný celý mesiac, výška dávky podľa počtu dní bola buď 10.320,- kč, alebo 10.664,- kč. Otec je od 06.02.2023 v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Od 06.02.2023 do 05.07.2023 poberal dávku v nezamestnanosti, pričom v priemere išlo o sumu 7.430,- kč mesačne.

7. Plnoletá dcéra na pojednávaní konanom dňa 09.07.2024 uviedla, že poberá invalidný dôchodok aktuálne vo výške 317,80 eur. Na úrade práce už nie je evidovaná. Vzhľadom na to, aký má stav a školu, tak nikto nemal o ňu po pracovnej stránke záujem. Hľadala si aj sama nejakú prácu, aj brigádu, ale keď ju uvideli, tak ju nechceli zobrať. Pokiaľ sa týka liekov, užíva lieky na alergiu a tetániu. Tieto sú hradené čiastočne zo zdravotného poistenia. Dopláca na lieky na tetániu 10,- eur mesačne. Okrem toho má suchú pokožku, preto má od kožnej predpísané rôzne šampóny a tomu podobné veci, ktoré však poisťovňa neprepláca. Tieto si musí hradiť sama. Šampón má asi tak na mesiac. Umýva si vlasy 3x do týždňa, niekedy si umýva vlasy aj 2x do dňa, lebo ich má suché. Pokiaľ sa týka oleja na telo, tento

jej vydrží tak 2 mesiace. Používa ho každý druhý deň. Dáva si aj krém na telo. Cestovné za motorové vozidlo a autobus v sume 20,- eur, súvisí s tým, že chodí k lekárom do Kysuckého Nového Mesta, dedo ju aj vozí na plaváreň. K lekárom chodí s maminou alebo babkou, 1x do týždňa chodí na plaváreň. Neplatí si vstupy, ale zaplatí si to na 3 mesiace, to stojí 80,- eur. Platí jej tu buď mamina alebo babka. Na plaváreň chodí do Žiliny. Škola a bydlisko boli vzdialené asi 2 km. Chodila tam autobusom. Do základnej školy ju vozieval dedko, a potom sa naučila od toho druhého odboru aj sama. Chodila do špeciálnej školy, aj učilište mala také. Keď bola ešte evidovaná na úrade práce, aj tam chodila s maminou alebo babkou. V kúpeľoch bola s babkou, ktorá si to takisto vybavila. Výdavok na stravu uviedla plnoletá dcéra v sume 180,- eur, na oblečenie a obuv to vychádza 83,- eur mesačne. Má špeciálnu obuv, pretože má ploché nohy a jednu nohu má aj skrátenu a má aj malé chodidlá, má číslo topánky 34. Naposledy si v zime dávala urobiť topánky, keďže jej to predpísal ortopéd, stálo to 23,- eur. Takéto zimné topánky jej vydržia dve zimy. Má nárok na dva páry topánok, jedny letné, jedny zimné a jedny ortopedické vložky, ktoré vychádzajú 5,- eur. Sama si už potom iné topánky nekupuje. Mama jej platí kredit, nevie, koľko to je. V písomnom vyjadrení bolo uvedené 10,- eur. Takisto jej mama platí poisťku, to je suma 18,90,- eur. Ku kaderničke chodí tak 1x za 4 mesiace. Dáva sa iba strihať. Vlasy si nefarbí. Platí za to 10,- eur. Pokiaľ sa týka nejakého trávenia voľného času, chodí sem-tam do kina, tak asi raz za pol roka, ale už si nepamätá, koľko presne platila naposledy za lístok. Vie plávať, ale používa aj plutvy, keďže má jednu nohu skrátenu a majú rôzne pomôcky, ako je doska na plávanie, okuliare, a potom už potrebuje tie bežné veci ako uterák, plavky, šampón a pod. Za tú dosku platila 5,- eur, okuliare tiež stáli 5,- eur. Tieto kupovala len jedenkrát, zatiaľ držia. Pokiaľ sa týka zubárov, chodí na preventívne prehliadky. Musí mať častejšiu dentálnu hygienu, keďže má priesvitný strojček, tento mala od začiatku. So strojčekom chodí každé tri mesiace na kontroly. Za každú kontrolu sa platí 50,- eur a do Starej Bystrice chodí na dentálnu hygienu. Tam sa takisto platí 50,- eur. Strojček stál okolo 3.000,- eur, keďže ona na to nemá, poskladala sa jej na to rodina. Na dentálnej hygiene bola tento rok raz a ešte v 11 mesiaci je objednaná znova. Okuliare menila pred dvomi rokmi, zatiaľ jej stačia. Pokiaľ sa týka kúpeľov, musela predtým absolvovať rôzne rehabilitácie, aby sa tam dostala. Doktor jej potom vypísal len lístok do kúpeľov. Ona si hradila stravu a ubytovanie a rehabilitácie jej zaplatila poisťovňa. Rada pečie, nevie si však predstaviť, že v súvislosti s jej chrbtom by pracovala vo veľkovýrobe, ak by piekla doma, musela by si založiť firmu.

8. Právny zástupca plnoletého dieťaťa na pojednávaní uviedol, že v čase podania ich návrhu nevedeli o skutočnosti, že otcovi bola priznaná invalidita. Uznávajú, že došlo u otca k zníženiu zárobkových možností otca, avšak plnoleté dieťa má tiež zníženú zárobkovú schopnosť a vo väčšom rozsahu ako otec. Zníženie zárobkovej schopnosti nemôže liberovať otca od povinnosti plniť si vyživovaciu povinnosť.

9. Súd vykonal dokazovanie výsluchom plnoletého dieťaťa a otca, oboznámením sa s listinnými dôkazmi týkajúcimi sa účastníkov konania a rozhodol podľa nasledovných ustanovení zákonov:

10. Podľa § 62 ods. 1 – 5 Zákona o rodine (ZR)

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

11. Podľa § 65 ods. 3 ZR, výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

12. Podľa § 75 odsek 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Podľa § 75 ods. 2 ZR, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

14. Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremiľčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre mal. dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

15. Podľa § 78 ods. 1 a 3 ZR:

Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

16. Naposledy bolo o výživnom rozhodované rozsudkom Okresného súdu Žilina, č. k. 8C/51/2009-73 zo dňa 03.02.2010, ktorým súd manželstvo rodičov plnoletej dcéry rozviedol a schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej vtedy maloletá E. a jej brat I. boli zverení do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej E. sumou 73 eur mesačne a na vtedy maloletého I. sumou 60 eur mesačne. Zároveň bol upravený aj styk otca s maloletými deťmi.

17. V tom čase bola E. maloletá žiačkou 5. ročníka základnej školy, nosila okuliare bola alergická. Boli u nej bežné výdavky najmä na obedy v škole a cestovné do školy. Otec bol v tom čase evidovaný ako nezamestnaný, následne sa zamestnal s príjmom 8.000 Sk (265 eur) mesačne, bola zohľadnená aj vyživovacia povinnosť, ktorá mu mala vzniknúť vo februári 2010.

18. Predmetom konania boli dva samostatné návrhy, a to návrh plnoletého dieťaťa na zvýšenie výživného a návrh otca na zrušenie vyživovacej povinnosti. Súd sa v prvom rade zaoberal otázkou, či je plnoleté dieťa schopné samo sa živiť.

19. Vyživovacia povinnosť vo vzťahu k deťom vzniká narodením dieťaťa a zaťažuje oboch rodičov (otca a matku), bez ohľadu na to, či sa dieťa narodilo v manželstve alebo nie. Zánik vyživovacej povinnosti je spájaný s nadobudnutím schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť, teda z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné náklady. Táto schopnosť najčastejšie priamo súvisí so schopnosťou dieťaťa profesijne sa uplatniť, tzn. získať prácu a tým aj základný zdroj príjmov, potrebných pre zabezpečenie životných potrieb a nadväzuje na predchádzajúcu prípravu, ktorou je štúdium. Aj keď zákon o rodine nedefinuje, kedy možno konštatovať, že dieťa je schopné sa samo živiť, práve pre širokú škálu možností, vo všeobecnosti je to najčastejšie doba bezprostredne po ukončení štúdia, ktorým sa dieťa sústavne pripravuje na svoje budúce povolanie. Preto štúdium je takou okolnosťou, ktorá odôvodňuje trvanie vyživovacej povinnosti rodičov, avšak pre nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť sú dané podmienky už ukončením jedného štúdia a nemusí sa považovať za relevantné, napríklad ďalšie štúdium na vysokej škole, ktoré nie je riadnym pokračovaním predchádzajúceho štúdia, resp. naň nadväzuje. Vychádza sa z definitívnosti získania predpokladov na výkon povolania v zvolenom študijnom smere, na ktoré sa dieťa sústavne a systematicky pripravuje. Ďalším dôvodom spájaným so zánikom vyživovacej povinnosti je vznik schopnosti samostatne sa živiť spojený so vznikom nároku na príslušné dávky systému sociálneho poistenia či štátnej sociálnej pomoci v prípade ukončenia prípravy na povolanie a neuplatnenia sa na trhu práce.

20. Ako prvoradá bolo potrebné posúdiť, či je plnoleté dieťa schopné samo sa živiť alebo nie, nakoľko od tohto závisí trvanie vyživovacej povinnosti otca. Vyživovacia povinnosť zaniká spravidla riadnym ukončením štúdia, avšak existujú výnimky, kedy vyživovacia povinnosť zanikne skôr alebo výnimky, kedy zanikne neskôr alebo nezanične nikdy.

21. V danom prípade mal súd preukázané, že plnoletá dcéra ukončila prvé trojročné štúdium v školskom roku 2015/2016 v odbore cukrárska výroba. Druhé trojročné štúdium ukončila v školskom roku 2018/2019, a to v odbore obchodná prevádzka - príprava skladovanie a predaj tovaru. V ďalšom štúdiu nepokračovala. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 05.11.2020 bol plnoletému dieťaťu priznaný invalidný dôchodok, a to späťne od 11.02.2017. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je u plnoletého dieťaťa 65% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (č. l. 80-82).

22. Z lekárskeho posudku zo dňa 23.09.2020 (č. I. 84-85) vyplýva, že u plnoletého dieťaťa sa jedná o ľahkú duševnú zaostalosť pásma stredná debilita, perinatálna encefalopathia, spastická paraparéza akcentovaná vľavo. Plnoletá dcéra je uplatniteľná na trhu práce s ťlavami, môže vykonávať prácu len v prostredí bez nadmernej psychickej záťaže, môže vykonávať psychicky nenáročné práce. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách je 65%.

23. Plnoletá dcéra sa stala v dôsledku nepriaznivého zdravotného stavu poberateľkou invalidného dôchodku, ktorý je aktuálne vo výške 317,80 eur mesačne. Za jej relevantné potreby súd považoval výdavky na bývanie v sume 45 eur na mesiac, cestovné 20 eur mesačne, strava 150 eur mesačne, oblečenie a obuv 20 eur mesačne (sama v rámci výpovede na pojednávaní uviedla, že topánky si kupuje jedny zimné a jedny letné, ktoré má na predpis, t. j. ide o sumu 46 eur ročne + ortopedické vložky 5 eur; ak sa k tomu prirátajú výdavky na oblečenie, ktoré potrebuje pri návštevách lekárov, potom sa súdu ako primeraná zdá suma 20 eur mesačne), hygienické potreby v sume 35 až 40 eur mesačne (podľa názoru súdu, ak si plnoletá dcéra umýva vlasy 3 krát do týždňa potom jej šampón musí vydržať dlhšie ako 3 mesiace, aj keď sa následne snažila súd presvedčiť, že si niekedy umýva vlasy aj dvakrát do dňa), telefón 10 eur mesačne, kaderník v sume 3 eura mesačne (keďže chodí ku kaderničke raz za 4 mesiace a platí za strih 10 eur), dentálna hygiena 8,35 eur mesačne, okuliare 6,50 eur, lieky na tetániu 10 eur mesačne. Plaváreň, hoc je pre plnoletú dcéru prospešná, nevyhodnotil súd ako nevyhnutný výdavok, obdobne tak strojček na zuby, ktorý aj ľudia s riadnym zamestnaním majú niekedy problém ufinancovať, a preto si ho ani nemôžu dovoliť; s tým potom súvisí aj a výdavok na kontrolu 50 eur raz za 3 mesiace.

24. Po vykonanom dokazovaní mal súd preukázané, že plnoleté dieťa je schopné samé sa živiť, ukončilo prípravu na budúce povolanie štúdiom, a hoci existujú na jeho strane okolnosti obmedzujúce jeho uplatnenie na trhu práce, čiastočná invalidita ho úplne nediskvalifikuje z pracovnej činnosti, nepotrebuje pomoc po všetkých stránkach, nie je odkázané na 24-hodinovú opateru rodiča či nej dospelaj osoby. Zdravotné postihnutie, ktoré plnoletú dcéru obmedzuje vo výkone niektorých druhoch povolání, nie je dôvodom pre trvanie nároku na výživné. Aj keď v dôsledku poklesu schopnosti plnoletej dcéry vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou osobou táto nedosiahne uplatnenie na trhu práce ako iní jej zdraví rovesníci, a s tým spojené aj možné finančné ohodnotenie, na druhej strane jej vznikol nárok na pravidelný mesačný príjem v podobe dôchodkovej dávky, ktorý príjem vzhľadom k dosiahnutému vzdelaniu predstavuje len jednu zložku z jej možného celkového príjmu, keďže ukončená príprava na výkon budúceho povolania jej umožňuje ďalej sa zaradiť do pracovného procesu (hoc s obmedzeniami) a dosahovať tak ďalší pravidelný príjem. Svoje relevantné potreby ako strava, bývanie, lieky, ošatenie a obuv, je schopná uspokojovať z invalidného dôchodku. Zároveň by si plnoletá dcéra mohla privyrobiť aspoň občasným pečením zákuskov, k čomu je vyučená a pečenie ju aj baví, nejde o psychicky náročnú prácu, nepotrebuje si k tomu ani založiť firmu, čím by si dokázala prilepiť k invalidnému dôchodku. Preto súd zrušil vyživovaciu povinnosť otca voči plnoletej dcére od podania návrhu, t. j. od 14.04.2023.

25. Keďže je plnoletá dcéra schopná sama sa živiť a bola schopná sama sa živiť aj v čase podania návrhu na zvýšenie výživného, súd návrh plnoletého dieťaťa na zvýšenie výživného zamietol.

26. V danom prípade sa potom dôkazy navrhované navrhovateľkou, a to výsluch jej rodinných príslušníkov javil ako nadbytočný, čo súd uviedol aj v prednesenom predbežnom právnom názore. Tento dôkaz by prichádzal do úvahy, ak by súd pristúpil k zvýšeniu výživného, na čo v tomto prípade práve s poukazom na schopnosť plnoletej dcéry samej sa živiť, nebol dôvod.

27. Plnoletá dcéra žiadala v návrhu priznať jej náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

28. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

29. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

30. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

31. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

32. Rozhodovanie o trovách konania v civilnom mimosporovom konaní nie je založené na zásade úspechu strán v konaní. V konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku nemá nárok na náhradu trov konania žiaden z účastníkov, okrem prípadu, ak s ohľadom na okolnosti prípadu považuje súd priznanie nároku na náhradu trov konania za spravodlivé. Súd existenciu takýchto okolností nekonštatoval.

33. Súd skúmal, či v predmetnom konaní je spravodlivé priznať plnoletému dieťaťu náhradu trov konania. Plnoleté dieťa dôvod, pre ktorý si uplatnilo nárok na náhradu trov konania bližšie nešpecifikovalo. Len samotná skutočnosť, že otec podal návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti (naviac dôvodný), nemôže súd považovať za okolnosť hodnú osobitého zreteľa pre priznanie nároku na náhradu trov konania. V končenom dôsledku konanie v tejto veci nevybočilo z rámca ostatných bežných konaní vo veci výživného plnoletých osôb, a to tak z hľadiska hmotného ako i procesného práva, preto nebol dôvod na priznanie náhrady trov konania žiadnemu z jeho účastníkov.

34. Súd tiež dopĺňa, že z príslušných ustanovení CMP upravujúcich konania vo veciach výživného plnoletých osôb nevyplýva účastníkom konania povinnosť dať sa zastupovať zástupcom. Preto vzhľadom na túto skutočnosť bolo slobodnou voľbou plnoletého dieťaťa, jeho vlastným rozhodnutím, či si zvolí zástupcu alebo nie.

35. Súd s ohľadom na uvedené skutočnosti rozhodol tak, že nárok na náhradu trov konania v súlade s § 52 CMP nepriznal žiadnemu z účastníkov konania.

36. Po vyhlásení rozsudku sa otec vzdal práva podať voči nemu odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné.

Odvolanie je potrebné podať v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozsudku, na Okresnom súde Žilina.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.